

Totalbudget

1. INDLEDNING

Totalbudgettet består af sammenfattende hovedtal samt en række mere specifikke oplysninger om de enkelte udgifter og indtægter, bl.a. om skatter og generelle tilskud og om driftsudgifterne (bl.a. redegørelser og tal for de enkelte bloktyper og om ændringen i serviceudgifterne).

Efter tre år uden tilsagn er ansøgning om tilskud som vanskeligt stillet kommune (§16) sat til 0 og lån via ansøgning er ligeledes sat til 0, da lånepuljerne som sidste år er reduceret fra tidligere 1,35 mia. kr. til nu kun 0,2 mia. kr.

Driften er korrigeret med demografireguleringen, 'behov', 'råderum' og 'P60' prioriteret af Direktionen samt love og cirkulærer vedtaget af Folketinget jævnfør afsnit 5. Endelig har Direktionen prioriteret at beholde bufferpulje på ca. 20 mio. kr., som til Budget 2022 blev lagt ind i alle fire budgetår.

Udgifterne på overførselsområdet er korrigeret i forhold til den forventede udvikling i 2023 og Direktionen har set i lyset at årets budgetopfølgning og forventningerne til fremtiden reduceret budgetterne med 34,5 mio. kr.

Anlæg er i 2023 som politisk vedtaget (overslagsår 2023-2025 i Budget 2022 + tillægsbevillinger givet siden budgetvedtagelsen). Hertil kommer, jf. særskilt opgørelse i investeringsoversigten, enkelte projekter prioriteret af Direktionen.

Totalbudgettet er baseret på KL's prognose for løn- og prisudviklingen samt skatter, tilskud, og udligning, som de er beregnet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag med en uændret skatteprocent på 25,5 samt en uændret grundskyldspromille på 23,75.

Thisted Kommunes statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2023 er på 7.577 mio. kr. Ultimo august kommer der nye skøn fra Finansministeriet vedr. kommunernes samlede udskrivningsgrundlag. Det nye skøn kan muligvis svinge pendulet over mod selvbudgettering, men indtil videre præsenteres budgetforslaget ud fra statsgarantien.

Staten har i statsgarantien skønnet Thisted Kommunes folketal pr. 1. januar 2023 til 43.225. Kommunens faktisk folketal pr. 1. januar 2022 var på 43.089 og en af staten forventet fremgang i løbet af 2022 på 136 personer skyldes udelukkende indregning af fordrevne fra Ukraine.

Garantifolketal til Budget 2023 på 43.225 er ensbetydende med, at forskellen mellem garantifolketallet 2022 og garantifolketallet 2023 er på 192. Tilsvarende er der en forskel på 292 personer mellem garantifolketallet 2023 og det forventede garantifolketal 2023 tilbage i Budget 2022.

Befolkningstal i budgettet					
	----- Statsgaranti -----		----- Forventet statsgaranti -----		
	2022	2023	2024	2025	2026
Anvendt befolkningstal i Budgetforslag 2023	43.033	43.225	43.125	43.025	42.925
<i>Ændring i forhold til forgående år</i>		192	-100	-100	-100
Anvendt befolkningstal i Budget 2022	43.033	42.933	42.833	42.733	
<i>Ændring i forhold til forgående år</i>		-100	-100	-100	
Forskel		292	292	292	

Eventuelle afvigelser i totaler i de kommende tabeller skyldes beløbsafrounding.

2. HOVEDTAL

Budgetoversigt 2023 (- 2026)

<i>1.000 kr. løbende priser</i>	2023	2024	2025	2026
Indtægter - statsgaranti				
Skatter i alt	-2.082.573	-2.136.540	-2.174.557	-2.238.810
Tilskud og udligning (inkl. 0 mio. via ansøgning)	-1.030.332	-1.078.921	-1.139.089	-1.172.389
Indtægter i alt	-3.112.906	-3.215.461	-3.313.646	-3.411.199
Driftsudgifter				
Ramme før blokke inkl. till.bev og tek. rettelser	3.068.956	3.071.997	3.066.675	3.066.675
Blokke - Serviceudgifter	-9.145	-8.500	-16.700	-23.440
Blokke - Øvrige udgifter	-46.990	-47.020	-47.060	-47.250
Pris- & Lønregulering (er indeholdt i 2023-tallene)	0	89.995	181.649	276.262
Driftsudgifter i alt	3.012.821	3.106.472	3.184.564	3.272.247
Renter	4.399	5.151	5.837	6.057
Afdrag	58.847	61.165	63.493	49.910
Resultat før anlæg	-36.839	-42.673	-59.752	-82.984
Resultat før anlæg ex bufferpulje	-57.650	-63.901	-81.405	-105.070
Anlæg (jf. investeringsoversigten)				
Udgifter	207.805	195.485	171.445	120.785
Indtægter	-20.010	-35.410	-68.213	-30.010
Anlægsudgifter før lån	187.795	160.075	103.232	90.775
Optagelse af lån				
Lån jf. investeringsoversigten	-64.898	-50.844	-32.261	-10.095
Lån jf. ansøgning	0	0	0	0
Optagelse af lån i alt	-64.898	-50.844	-32.261	-10.095
Anlægsudgifter efter låntagning	122.897	109.231	70.972	80.680
Øvrige forskydninger (kirke mv.)	0	0	0	0
Kassetræk *	86.059	66.557	11.220	-2.304
Kassetræk ex bufferpulje *	65.247	45.329	-10.433	-24.390

* positivt tal er lig et kassetræk

De generelle indtægter fratrukket de samlede driftsudgifter samt udgifter til renter og afdrag resulterer i 2023 i et overskud før anlæg på 36,8 mio. kr. Kommunalbestyrelsens målsætning er, at der minimum skal være 70 mio. kr. Renses der for bufferpuljen er rest til anlæg oppe på 57,7 mio. kr. stigende til ca. 105 mio. kr. i 2026.

Kassetrækket i 2023 er på 65,2 mio. kr. ex bufferpulje og 86,1 mio. kr. inkl. bufferpulje. Kassetrækket i 2024 og 2025 er mindre, hvilket primært skyldes, at anlægsudgifterne er lavere.

2026 viser en kassehenlæggelse, hvilket primært skyldes et fortsat faldende anlægsniveau samt ca. 25 mio. kr. mere i P60 reduktioner end i 2023. I 2026 kan kassehenlæggelsen herudover forklares med, at kommunens afdrag falder med ca. 14 mio. kr., hvilket skyldes, at et af kommunens store lån udløber i 2025.

Samlet for perioden er der et kassetræk på ca. 76/162 mio. kr. hhv. ex og inkl. bufferpulje.

3. SKATTER

Af nedenstående tabel er skatterne specificeret.

Skatter					
	1.000 kr. løbende priser	2023	2024	2025	2026
Skatter i alt		-2.082.573	-2.136.540	-2.174.557	-2.238.810
Personlig indkomstskat		-1.932.054	-1.963.384	-2.006.897	-2.065.369
Medfinansiering af det skrå skatteloft		2.089	2.114	2.148	2.182
Grundskyld		-116.688	-128.894	-130.920	-132.954
Dækningsafgift		-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Selskabs- og fondsskat		-33.087	-43.543	-36.055	-39.836
Kom. andel af skat af dødsboer		-833	-833	-833	-833

Personlig indkomstskat og medfinansiering af det skrå skatteloft

Der regnes med en uændret indkomstskat på 25,5% ud fra statsgarantien i budgetåret samt forventet statsgaranti i overslagsårene. Medfinansieringen af det skrå skatteloft - som følge af kommunens skattestigning i 2008 - er medtaget med en skønnet udgift på ca. 2 mio. kr.

Grundskyld og dækningsafgift af offentlige bygninger

Grundskyld og dækningsafgift er i budget 2023 opgjort til 118,7 mio. kr., hvilket er en stigning på 1,5 % ift. 2022, hvor budgettet lød på 117 mio. kr. På landsplan forventes til sammenligning en stigning på 2,6 %. I overslagsårene er anvendt KL's skøn for Thisted Kommune på hhv. 10,5 %, 1,6 % og 1,6 %. Den noget mere konstante dækningsafgift af off. bygninger holdes på 2 mio. kr.

Selskabs- og fondsskat

Afregningen af fonds- og selskabsskatter sker tre år efter indkomståret. For indkomståret 2020 har Indenrigs- og Boligministeriet udmeldt, at afregningen i 2023 vil udgøre 33,1 mio. kr., hvilket er en stigning på ca. 34 % i forhold til 2021, hvor afregningen lød på 24,6 mio. kr. For KL-kommunerne under ét er provenuet faldet med 1,6%. Udviklingen i Thisted ift. landet skal ses i sammenhæng med udviklingen sidste år, hvor afregningen i Thisted faldt med 34% mens der var en stigning i landet som helhed på 38 %.

Ses de to år samlet, skyldes faldet i Thisted Kommune, at afregning som filialkommune er faldet. Filialkommune betyder, at selskabet har hovedsæde uden for kommunen, men en del af skatten overføres til Thisted Kommune, fordi selskabet har arbejdspladser (filial) i kommunen. Mere konkret skyldes faldet, at Oticon og Coloplast har udfaset deres arbejdspladser i kommunen.

I overslagsårene 2024, 2025 og 2026 er der indlagt vækstrater, som følger KL's skøn på hhv. 31,6 %, -18,8 % og -2,8 %.

Fra og med 2007 bliver det kommunale provenu af selskabsskat udlignet i en særskilt udligning, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes. I 2023 giver det Thisted Kommune et tilskud på 21,2 mio. kr.

Kommunal andel af skat af dødsboer

Den kommunale andel afregnes tre år efter indkomståret og Thisted Kommunes andel i 2023 vedr. 2020 er opgjort til 0,8 mio. kr., hvilket er 0,1 mio. kr. mindre end sidste år.

4. TILSKUD OG UDLIGNING

Af nedenstående tabel fremgår de for 2023 statsgaranterede kommunale udligningstilskud og statstilskud. For overslagsårene er anvendt beregning fra Kommunernes Landsforening korrigeret med et forventet årligt fald i befolkningstallet på 100 personer.

Tilskud og udligning				
<i>1.000 kr. løbende priser</i>	2023	2024	2025	2026
Udligning af beskatningsgrundlag	-248.542	-274.945	-298.529	-309.676
Overudligning	2.158	2.254	2.314	2.380
Udligning af udgiftsbehov	-114.216	-116.169	-125.362	-135.147
Særlig kompensation	10.188	10.188	10.188	10.188
Statstilskud	-541.014	-552.826	-584.179	-597.851
Udligning vedr. selskabsskat	-21.199	-27.903	-22.073	-18.825
Udligning af dækningsafgift af offent. ejend.	-456	-457	-454	-450
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner, jf. ansøgning	0	0	0	0
Udligning og generelle tilskud	-913.081	-959.858	-1.018.095	-1.049.381
Udlændingeudligning	4.805	4.913	4.958	4.978
Udlændingetilskud	4.805	4.913	4.958	4.978
Tilskud til bedre dagtilbud	-4.164	-4.285	-4.409	-4.537
Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	-7.135	-7.342	-7.555	-7.774
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-9.561	-9.838	-10.124	-10.417
Finansieringstilskud	-39.468	-39.468	-39.468	-39.468
Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår	-16.800	-16.800	-16.800	-16.800
Tilskud til værdig ældrepleje	-10.008	-10.298	-10.597	-10.904
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-960	-988	-1.016	-1.046
Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner	-39.060	-40.193	-41.358	-42.558
Regionalt udviklingsbidrag	5.101	5.236	5.376	5.519
Særlige tilskud	-122.056	-123.976	-125.952	-127.986
Udligning og tilskud i alt	-1.030.332	-1.078.921	-1.139.089	-1.172.389

I de generelle indtægter er ansøgning om tilskud som vanskeligt stillet kommune sat til 0 mio. kr., sfa. de seneste tre års afslag. Der søges ikke desto mindre og ministeriet forventer at give svar på ansøgningerne ultimo august.

Likviditetstilskuddet på 3,5 mia. kr. er fra og med 2021 gjort permanent, hvilket giver Thisted Kommune 39,5 mio. kr. Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår giver Thisted Kommune 16,8 mio. kr. i 2023. Det er den tidligere ghetto-pulje, som for nogle år siden blev omlagt til en pulje primært til land- og yderkommuner og som kører uafhængigt af udligningssystemet og fordeles af kriterier fastlagt af ministeriet.

4 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er i 2023 gjort betinget af en i budgetfasen samlet aftaleoverholdelse på anlægs- og serviceudgiftsområderne. Thisted Kommunes andel er ca. 30 mio. kr., som kommunen i værste fald kan blive trukket for!

Noget af det nye ifm. udligningsreformen er 'Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner'. Her får Thisted Kommune 39,1 mio. kr. i 2023. Tilskuddet er permanent i den forstand, at er man (kommunen) en gang inde, er man altid inde, og beløbet reguleres kun ift. befolkningstallet og prisudviklingen.

5. DRIFTSUDGIFTER

Driftsvirksomheden - basisbudget og ajourført budget				
<i>1.000 kr. netto</i>	2023	2024	2025	2026
<u>Basisbudget</u>				
Budgetoverslagsår 2023-2026 i 2023 priser som det blev vedtaget i Budget 2022 inkl. tillægsbevillinger givet i 2022 (2023-priser)	3.068.956	3.071.997	3.066.675	3.066.675
<i>Pris- og lønstigninger (KL's seneste prognose)</i>		91.651	185.505	282.780
Budgetoverslagsår 2023-2026 i 2023 priser som det blev vedtaget i Budget 2022 (årets priser)	3.068.956	3.163.648	3.252.181	3.349.455
<u>Ajourført budget</u>				
P60	-30.600	-46.465	-55.705	-55.705
Behov	5.995	5.570	5.530	5.540
Råderum	-5.630	-2.130	-2.130	-2.130
Andet	-34.500	-34.500	-34.500	-34.500
Demografi	6.000	6.000	6.000	-500
Lov og cirkulære	2.600	16.005	17.045	16.605
Budgetforlig	0	0	0	0
Ajourføringer i alt (2023 priser)	-56.135	-55.520	-63.760	-70.690
<i>Pris- og lønstigninger af blokke (KL's senest prognose)</i>	0	-1.656	-3.857	-6.518
Ajourføringer i alt (årets priser)	-56.135	-57.176	-67.617	-77.208
Ajourført budget i alt	3.012.821	3.106.472	3.184.564	3.272.247

Basisbudget:

Driftsudgifterne er opgjort som budgetoverslagsår 2023 i det vedtagne budget 2022 tillagt det seneste prisskøn og eventuelle tillægsbevillinger givet i 2022 med virkning i de efterfølgende år.

Som noget nyt blev bufferpuljen sidste år lagt ind i alle fire budgetår, hvorfor den indgår i basisbudgettet. Puljen er ikke møntet på anvendelse, men er udelukkende medtaget for at løfte kommunens serviceramme og hermed minimere risikoen for at overskride rammen med eventuel sanktion til følge.

Ajourført budget:

Der er korrigeret som følge af demografien, jævnfør demografimodellerne og i forhold til budgetoverslagsårene i Budget 2022, med 6 mio. kr. i 2023-2025. Reguleringen er positiv (områderne er samlet blevet tilført midler), fordi faldet i befolkningstallet på stort set alle aldersgrupper nu forventes mindre end forventet ved sidste års budgetlægning. 2026 er et "nyt budgetår" (kopi af 2025) og korrigeres som følge heraf for første gang særskilt. Det er hermed 4. (og sidste) gang, at budgetåret 2023 reguleres, og den samlede regulering af året (ift. Budget 2022) er en reduktion på 0,8 mio. kr.

Områder uden for servicerammen er budgetteret ift. det forventede forbrug, jf. 'Andet' i ovenstående tabel. Konkret kan hele reduktionen henføres til beskæftigelsesområdet.

Direktionen har herudover foretaget visse reguleringer, jf. 'Behov', 'Råderum' og 'P60' i ovenstående tabel.

Endvidere er der medtaget blokke som følge af nye opgaver via lov- og cirkulæreprogrammet.

6. SERVICERAMME

Servicevækst og serviceramme - 2023

1.000 kr.

RAMMEOPGØRELSE TIL BUDGETLÆGNINGEN

Serviceudgiftsramme i budget 2022	2.055.633
Fra Budget 2021 til udgiftsloft 2022	-49
Udgiftsloft service 2022, 2021 pl	2.055.584

Ændret pris- og lønfremskrivning i 2022	22.190
Korrigeret udgangspunkt	2.077.774

Prisfremskrivning fra 2022 til 2023 (2,6 %)	54.022
Lov- og cirkulæreprogram samt øvrige tekniske korrektioner	1.792
Omlægning af puljer til bloktilskud	2.162
Øvrige reguleringer	1.182
Serviceudgiftsramme 2023 ex løft	2.136.932

Løft af servicerammen på 1,25 mia. (økonomiaftale)	9.500
---	--------------

Serviceudgiftsramme 2023 inkl. løft	2.146.432
--	------------------

BUDGET

Serviceudgifter i budgetforslag 2023 før korrektioner og bufferpulje	2.105.858
Bufferpulje	20.812
Tillægsbevillinger m.v. givet i 2022	200
Serviceudgiftsblokke inkl. evt. budgetforlig	-9.145

I alt serviceudgifter i budgetforslag 2023	2.117.724
---	------------------

Budgetteret overskridelse / mindreforbrug	mindreforbrug
Forskel i kroner (1.000 kr)	-28.708
Forskel i %	-1,34

Årets økonomiaftale indeholder i lighed med tidligere år en ramme for væksten i kommunernes serviceudgifter. Hertil kommer, igen i lighed med tidligere år, diverse korrektioner; bl.a. virkninger af de love og cirkulærer, som vil påvirke kommunernes økonomi i 2023 og årene fremover.

Tabellen ovenfor viser de aftalte rammer som de rent "matematisk" kan beregnes for Thisted Kommune. Det skal pointeres, at der er tale om en vejledende metode udarbejdet af KL, og at resultatet ikke har bindende karakter for den enkelte kommune.

KL har igen i år valgt IKKE at medtage nettoløftet til styrket velfærd på 1,25 mia. kr. i deres model. Årsagen er, at midlerne i følge KL ikke bør deles ud til alle kommuner ud fra f.eks. bloktilskudsnøglen, men bør gå til kommuner med et demografisk pres.

Af tabellen fremgår, at der inkl. løftet i kommunernes serviceramme er luft i Thisted Kommunes vejledende serviceramme på 28,7 mio. kr. Uden løftet er tallet 9,5 mio. kr. mindre, svarende til Thisted Kommunes andel af de 1,25 mia. kr.

7. ANLÆG OG LÅN

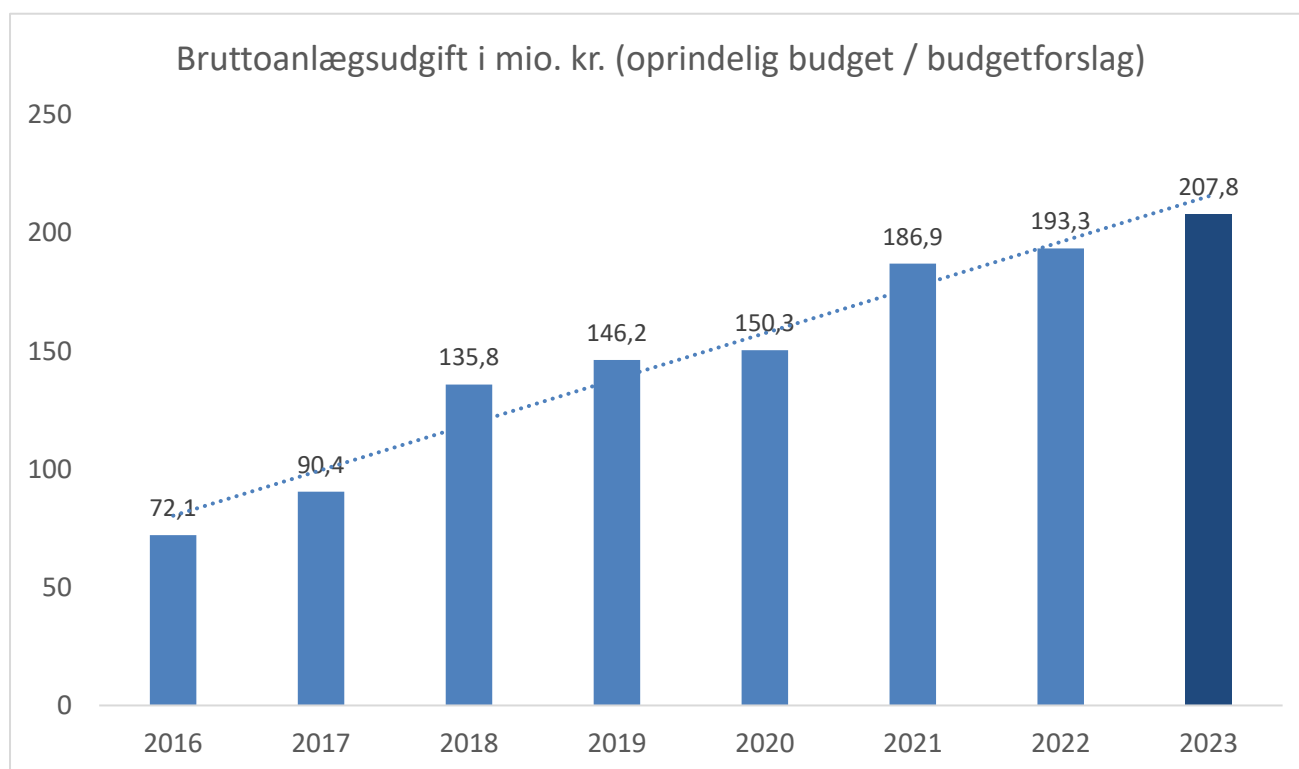
I 2023-2026 er der budgetteret med anlægsudgifter på i alt 696 mio. kr. Indtægterne er budgetteret til i alt 154 mio. kr., hvilket giver nettoanlægsinvesteringer på 542 mio. kr. Til sammenligning blev Budget 2022(-2025) vedtaget med samlede nettoanlægsudgifter på 583 mio. kr. Der er IKKE medtaget udgifter ift. Plejeboligplanen.

De konkrete projekter fremgår af kommunens investeringsoversigt.

Som i 2022 er der for 2023 kun afsat en enkelt lånepulje på 200 mio. kr., hvilket er noget mindre end tidligere, hvor der typisk har været afsat omkring 1 mia. kr. Thisted Kommune har ikke søgt puljen. De "manglende" lånepuljer er konverteret til tilskud.

Der er dog medtaget lån på i alt 158 mio. kr. i 2023-2026 til almene boliger, renovation, områdefornyelse, diverse energimæssige foranstaltninger m.v. (automatisk låntagning, jf. lånebekendtgørelsen). De konkret lånebeløb fremgår ligeledes af investeringsoversigten.

Nedenfor ses forslag til bruttoanlægsbudget i 2023 sammenlignet med de oprindelige budgetter for 2016-2022.

Anlægsramme

KL har som noget nyt opgjort en vejledende anlægsramme for de enkelte kommuner. Anlægsrammen opgøres som de samlede bruttoanlægsudgifter fratrukket udgifterne til forsyningsområdet og ældreboliger (almene boliger). For 2023 er Thisted Kommunes vejledende anlægsramme opgjort til 127,2 mio. kr. Udgifter til forsyningsområdet samt ældreboliger (almene boliger) beløber sig til 50,3 mio. kr. Med samlede bruttoanlægsudgifter i budgetforslaget på 207,8 mio. kr. kan overskridelsen af anlægsrammen hermed opgøres til 30,3 mio. kr. ($207,8 - 50,3 - 127,2$).